

Handläggare
Caroline Finney
Telefon: 08-50814918**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2025-11-20

Medborgarförslag om att bygga toalett i Rågsved och Hagsätra

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag om att bygga toalett i Rågsved och Hagsätra har skickats in till stadsdelsnämnden.

Förslaget innebär anläggning på mark som stadsdelsförvaltningen inte förvaltar och stadsdelsförvaltningen föreslår därför att förslaget enligt stadens rutiner för medborgarförslag ska skickas till trafikkontoret för handläggning.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på medborgarförslaget.

Bakgrund

Ett medborgarförslag om att bygga toalett i Rågsved och Hagsätra har skickats in till stadsdelsnämnden. Medborgarförslaget inkom den 4 juli 2025.

Ärendet

Förslagsställaren föreslår att stadsdelsförvaltningen anlägger offentliga toaletter, en vid tunnelbanan i Rågsved och en vid tunnelbanan i Hagsätra. Dessa toaletter föreslås vara avgiftsfria eller ha en låg avgift.

Förslagsställaren beskriver hur personer i brist på offentliga toaletter utför sina behov bakom exempelvis buskar vid tunnelbanestationerna. Författaren skriver även att antalet toaletter i centrala Stockholm är fler än i Hagsätra/Rågsved där det inte finns några. I förslaget beskrivs att städer i Sverige med liknande invånarantal som Hagsätra/Rågsved, exempelvis Kiruna och Mariestad, troligtvis har bättre tillgång till offentliga toaletter än stadsdelen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning HR, stab och stadsmiljö. Medborgarförslaget har skickats till pensionärsrådet för synpunkter. Trafikkontoret har kontaktats och kommit med synpunkter. Efter att medborgarförslaget har beslutats i nämnd kommer stadsdelsförvaltningen skicka medborgarförslaget vidare till trafikkontoret enligt stadens rutin för medborgarförslag.

Trafikkontorets synpunkter

Stockholms stad har cirka 100 offentliga toaletter runt om i staden. En del av toaletterna är gratis och andra kostar fem kronor att använda. Trafikkontoret ansvarar för att tillhandahålla dessa toaletter. Utöver stadens toaletter kan till exempel privata eller offentliga verksamheter erbjuda toaletter som är öppna för allmänheten. Under 2025 stänger Stockholms stad ett antal offentliga toaletter eftersom avtalet med leverantören går ut. Majoriteten av toaletterna kommer att ersättas när staden har upphandlat en ny leverantör.

Stadens offentliga toaletter är tätare placerade där det rör sig fler människor, vilket ofta innebär Stockholms innerstad. Platser utanför innerstan har generellt lägre besöksstatistik och kan ibland vara svårt att ekonomiskt försvara. På de toaletter som har lägst statistik i kommunen kostar ett besök 500-600 kr. I vissa fall kan det trots detta vara viktigt att det finns en toalett även om det är få besök, exempelvis knutpunkter för kollektivtrafik. Trafikkontoret ser regelbundet över platserna och synpunkter om nya platser.

Pensionärsrådets synpunkter

Frågan om offentliga toaletter är inte ny för Pensionärsrådet som upprepade gånger påtalat den likgiltighet för mänskliga behov som visats av Trafikverket som installerar toaletter. Medborgarförslaget illustrerar ytterligare hur nödvändigt det är att staden i alla sina delar svarar mot invånarnas behov, såväl i Rågsved och Hagsätra som i övriga staden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen vill inleda med att tacka för medborgarförslaget. Vid de flesta plaskdammar och parklekar i stadsdelsområdet finns toaletter att använda. Plaskdammarnas toaletter är öppna och förvaltas under plaskdammssäsongen. Parklekarnas toaletter är öppna under parklekens öppettider. Stadsdelsförvaltningen anlägger och sköter förvaltningen av toaletter på park-och naturmark. Beroende på var en offentlig toalett ska anläggas så faller ansvaret på den fastighetsägaren. Stadsdelsförvaltningen bedömer att placering som föreslås i

Rågsved för anläggning av offentlig toalett ligger under trafikkontorets ansvar.

Äldreperspektiv

Enligt Stockholms stads arbete med en äldrevänlig stad är tillgång till trygga, tillgängliga och välskötta offentliga toaletter en central del för att främja social delaktighet och självständighet. Många äldre har ökade behov av toalettbesök på grund av ålder och hälsa, och avsaknad av sådana faciliteter kan leda till oro, isolering och minskat deltagande i vardagsaktiviteter. Tillgängliga, avgiftsfria eller lågkostnadsalternativ med rullstolsanpassning och tydlig skyltning stärker både trygghet och värdighet.

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionens artikel 3 betonar att barnets bästa alltid ska komma först, och artikel 24 lyfter barns rätt till bästa möjliga hälsa. Om tillgång till toalett saknas i offentliga miljöer kan det leda till begränsningar i barns rörelsefrihet och delaktighet. Stockholms stads program för barnets rättigheter framhåller vikten av att utforma staden så att barn kan delta i samhällslivet på lika villkor. Att bygga trygga, tillgängliga och avgiftsfria toaletter nära kollektivtrafik stärker barns rättigheter och minskar risken för exkludering, ohälsa och ojämlikhet i uppväxtvillkor.

Tillgänglighetsperspektiv

Förslaget om offentliga toaletter i Rågsved och Hagsätra är ur tillgänglighetssynpunkt viktigt då bristen på toaletter i området begränsar delaktighet och rörlighet. Enligt Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet bör alla invånare kunna delta i samhällslivet på lika villkor. Tillgång till toaletter är särskilt avgörande för personer med funktionsnedsättningar, kroniska sjukdomar, äldre och barnfamiljer, som kan ha akuta behov.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på medborgarförslaget.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

1. Medborgarförslag om att bygga toalett i Rågsved och Hagsätra

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-11-03
Carina Idenfors, Avdelningschef	2025-11-03